

[Avaleht](#) > ... > [Otsige Õigusvaldkonna Spetsialisti](#) > [Leia Ekspert](#) > Luxembourg

Leia ekspert

Luksemburg

Sisu koostaja:

Luksemburg

I. Ekspertide nimekirjad ja registrid

Justiitsministeerium võib määrata õiguskaitse ja haldusasjade jaoks vannutatud eksperte, vandetõlke, esindajaid ja vahendajaid täitma kohtu- ja haldusasutuste antud ülesandeid. Määratud ja kõrgeima kohtu ees vande andnud ekspert kantakse [registrisse](#), millele pääseb ligi [justiitsministeeriumi veebisaidi kaudu](#).

Kuigi see register loodi kriminaal- ja haldusasjade jaoks, kasutatakse seda ka tsiviil- ja kaubandusasjades. Kohtutel ei ole kohustust määrata eksperte, kes on kantud sellesse registrisse, kuid tavaliselt nad seda teevad.

Spetsialistid taotlevad registrisse kandmist justiitsministeeriumilt. Registrisse kandmise taotluse esitamiseks justiitsministeeriumile võib kasutada veebipõhist abivahendit [MyGuichet.lu](#) (vt «[vormid/sidusteenused](#)») või [mobiilirakendust MyGuichet.lu](#). Justiitsministeeriumile saadetakse täielik toimik (sh asjaomases valdkonnas saadud diplom, tõendid töökogemuse kohta, elulookirjeldus ja karistusregistri väljavõte) ning ministeerium alustab seejärel kontrollimenetlust, mille raames veendutakse eksperdi usaldusväärsuses. Ministeerium teeb eksperdi registreerimise kohta otsuse, olles kontrollinud tema kvalifikatsiooni (sh valdkonnas omandatud kraadi ja täiendusõpet) ja töökogemust. Registrisse vastuvõtmise korral peab ekspert kohtu ees vande andma.

Kui justiitsministeerium on eksperdi heaks kiitnud ja ekspert on kohtu ees vande andnud, avaldatakse registri sisu Luksemburgi ametlikus väljaandes. Ekspertil ei ole pärast registrisse kandmist mingeid erilisi kohustusi. Ta ei pea saatma ministeeriumile tegevusaruandeid. Ta ei ole kohustatud läbima täiendusõpet. Registrit ajakohastatakse kindla aja tagant.

Ekspert võidakse registrist kustutada, kui ta ei täida oma kohustusi või kutse-eetika eeskirju. Seda võidakse teha ka mõnel muul tõsisel põhjusel, näiteks kui ekspert ei vasta enam kvalifikatsiooninõuetele, kui ta on olnud oma ülesande täitmisel hooletu või kui ta on kaotanud vajaliku usaldusväärsuse (nt tunnistanud süüdi kuriteos). Ekspert kustutatakse nimekirjast ministri otsusega pärast seda, kui on küsitud nõu peaprokuröri ja kuulatud ära asjaomane ekspert. Registrist kustutamine toimub ministri määrusega tühistamise vormis. Registrist kustutamise võib vaidlustada halduskohtus. Ekspertidel ole tegevusjuhendit ega eetikakoodeksit. Siiski tuleb järgida kutse-eetika juhendit või muid eksperdi konkreetse kutseala suhtes kohaldatavaid käitumisjuhendeid.

II. Eksperti kvalifikatsioon

Selleks et end eksperdiks nimetada, tuleb omandada oma erialal teatava taseme haridus. Akadeemiline kraad on eeltingimuseks, et isiku saaks kanda justiitsministeeriumi peetavasse ekspertide registrisse. Ekspertina tegutsemiseks ei ole vaja kuuluda kutseorganisatsiooni ega korrapäraselt täiendada oma oskusi (juriidilise täiendusõppe süsteem puudub, kuid eksperdid võivad osaleda koolitustel vabatahtlikult).

III. Ekspertide tasustamine

Ekspertide tasud on kehtestatud määrusega. Erijuhtudel, eelkõige juhul, kui eksperdi ülesanne on iseäranis keeruline, võib kohus otsustada mitte kohaldada seaduses sätestatud tariifi. Praktikas taotlevad eksperdid tavaliselt, et menetluspooled lepiksid kokku seaduses sätestatud tariifist suurema summa maksmises. Tsiviilasjades, kui eksperdi on määranud kohus, on ühel poolel kohustus teha eksperdile ettemakse. Ekspert võib

saada ettemaksena tasu, mis ületab seaduses sätestatud tariifi. Menetluse lõpus otsustab kohus sisulises kohtuotsuses, kes peab kandma lõplikud kulud. Kulud võib poolte vahel ära jagada. Pooled võivad saada eksperdile tasu maksmiseks õigusabi selleks ettenähtud määras.

Kriminaalasjades teeb kulude ettemakse alati riik. Süüdistatav peab maksma eksperdile tasu ainult juhul, kui talle määratakse karistus. Prokuröri taotlusel määratud eksperdile võib tasu maksta ka riik.

IV. Ekspertide vastutus

Ekspertide vastutuse kohta erieeskirju ei ole. Seega reguleerivad ekspertide tegevust üldised delikti- või lepingueeskirjad. Sellistes eeskirjades ei ole kehtestatud vastutuse ülempiiri. Puudub kohustus katta eksperdi võimalik vastutus kutsealase vastutuskindlustuse kaudu.

V. Lisateave ekspertiisimenetluste kohta

Ekspertide määramine on reguleeritud eriseadusega «[Loi modifiée du 7 juillet 1971 portant en matière répressive et administrative, institution d'experts, de traducteurs et d'interprètes assermentés et complétant les dispositions légales relatives à l'assermentation des experts, traducteurs et interprètes](#)». Seda seadust kohaldatakse üksnes kriminaal- ja haldusajade suhtes. Tsiiviilajade jaoks eriseadust ei ole.

Tuleb märkida, et asjakohased on ka teatavad muud kriminaal- või tsiiviilmenetluse seadustiku sätted, nagu ka «[Loi modifiée du 21 juin 1999 portant règlement de procédure devant les juridictions administratives](#)».

Tsiiviil-, haldus- ja kriminaalasjades rakendatavas eksperdi määramise menetluses ei ole põhimõttelisi erinevusi. Küll aga on süüdistataval kriminaalasjades ulatuslikumad õigused kui kostjal muudes kohtuasjades. Enamik kohtueksperte määratakse eelmenetluses enne kohtuprotsessi. Vähemalt pool eksperdi määramise taotlustest esitatakse eelmenetluses. Eksperti määramine põhimenetluse ajal ei ole kuigi tavaline.

1. Ekspertide nimetamine

Luksemburgis määravad kohtueksperte kohtud või värbavad neid menetluspoole. Kohtueksperti staatusega eksperte saavad määrata ainult kohtunikud kas poolte taotlusel või omal algatusel. Kriminaalasjades määrab eeluurimiskohtunik sageli eksperdi (*juge d'instruction*) kas süüdistatava või prokuröri taotlusel. Eeluurimiskohtunik võib määrata eksperdi ka omal algatusel. Kuna eeluurimiskohtuniku otsus on eelotsus, võistleva menetluse põhimõtet ei kohaldata.

Kriminaalõiguses kehtivad erinormid süüdistatava käsutuses olevate kaas- ja vastuekspertide kohta.

Eriti pakilise vajaduse korral võib tsiiviil-, äri- ja haldusajades eksperdi määrata ka enne kohtuprotsessi.

a) Eksperti määrab kohus

Põhimenetluse ajal määrab kohus kohtueksperti, kui ta vajab nõu menetluse käigus esile kerkivates tehnilistes küsimustes. Kohus võib seda teha menetluspoole taotlusel või omal algatusel. Ekspertid peavad teatama mis tahes huvide konfliktist, mis neil poole suhtes on.

Eksperti saab määrata enne kohtumenetlust, kui küsimus on kiireloomuline või kui ekspertiisi on vaja eelseisva sisulise menetluse jaoks. Eksperti määramine selles esialgses etapis on menetluse ainus eesmärk ning selleks on vaja, et pooled esitaksid konkreetse taotluse. Üldjuhul ei saa seda menetlust alustada ilma, et kostjal oleks võimalus lasta end kohtunikul ära kuulata. Äärmiselt kiireloomulistel juhtudel võidakse kohtuekspert määrata kohe, kuid sellisel juhul peab kostjal olema võimalus lasta end ära kuulata hiljem.

Taotledes kohtueksperti määramist või esitades märkusi kohtu soovitusi kohta määrata kohtuekspert, võivad menetluspoole pakkuda välja nimesid ja leppida kokku kindla eksperdi. Kui kohus otsustab määrata kohtueksperti omal algatusel, peaks ta enne eksperdi määramist teavitama sellest otsusest pooli ja küsima nende arvamust. Kohtutel ei ole kohustust määrata eksperte, kes on kantud ekspertide registrisse, kuid tavaliselt nad seda teevad.

b) Eksperti nimetavad pooled

Kuigi menetluspooled ise kohtueksperthe ei määra, võib kohus nad sellesse kaasata. Pooled võivad kokku leppida eksperti ülesandes, kulude kandmises ja isegi konkreetses ekspertis. Seejärel saadavad nad valitud ekspertidele ühiselt kirja tema nimetamise kohta. Kui mõlemad pooled on nõus, võib kohus nõustuda asjaomase eksperti määramisega. Seda juhtub väga sageli eelmenetlustes.

2. (Tsiivil-)menetlus

Pärast määramist kutsub kohtuekspert menetluspooled juhtumit arutama. Tavaliselt suhtlevad ekspertid pooltega juristide kaudu ja teavitavad sündmuste käigust ka kohut. Erieeskirju selle kohta ei ole, välja arvatud nõue järgida alati võistleva menetluse põhimõtet: mõlemal poolel on õigus väljendada igal ajal oma seisukohta juhtumi kõigi aspektide kohta.

Sellel põhimõttel on kaks erandit. Need puudutavad puhtfaktiliste aspektide ekspertiisi ja eraelu riivavaid uurimistoiminguid (tervisekontroll). Sellistel juhtudel peab ekspert siiski tutvustama enne oma aruande lõplikku vormistamist uurimise tulemusi teisele poolele.

Eksperti uurimistegevuse kulgu jälgib pädev kohus. Kui selle kohta esitatakse kaebus, võib kohus nõustuda, et ekspert ei ole piisavalt kvalifitseeritud, ja määrata teise eksperti. Kuna enamikul juhtudel määratakse ainult üks ekspert, puudub menetlus, kus ekspertid kohtuksid enne kohtuprotsessi teiste ekspertidega, et küsimusi täpsustada.

a) Ekspertiaruanne

Ekspert edastab oma aruande kirjalikult. Kindlat struktuuri, mida ekspert peab oma aruandes järgima, ei ole. Ekspertil on kohustus täita oma ülesannet lojaalselt ja järgides võistleva kohtumenetluse põhimõtet. Ta peab käsitlema kõiki oma ülesandega seotud faktilisi küsimusi, kuid tal ei ole lubatud vastata juriidilistele küsimustele. Eksperti volitused määrab kindlaks kohus, välja arvatud neis menetlustes, kus eksperti on nimetanud menetluspooled ilma kohtuniku sekkumiseta ja kus ekspert tegeleb poolte tõstatatud küsimustega.

Esialgne aruanne ei ole kohustuslik, kuid selle võib koostada, kui konkreetse juhtumi asjaolud seda nõuavad. See kehtib eelkõige juhul, kui ülesande täitmise käigus tekivad uued küsimused või kui pooled ei tee ekspertiga koostööd.

Juhtumid, kus ekspertil tuleb esitada lisaaruanne, on harvad. Seda võib ette tulla, kui ekspert ei ole vastanud kõigile talle esitatud küsimustele või kui hiljem tekib lisaküsimusi. Kohus annab välja uue määruse, milles osutatakse lisateabe vajadusele ja nimetatakse küsimused, mis vajavad vastuseid. Pooled võivad taotleda kohtunikult lisaselgitusi. Praktikas on siiski tõenäolisem, et määratakse teine ekspert, olenevalt sellest, kas pooled on esimese aruandega rahul.

Ekspertiaruande võib vaidlustada nii menetluspooled ütluste kui ka teise ekspertiisi abil. Ekspertiaruandes esitatud arvamus ei ole kohtule siduv. Kohtupraktika kohaselt võib kohus ekspertiarvamuselt kõrvale kalduda, kui selleks on mõjuvad põhjused, st kui üks või mõlemad pooled tõestavad, et ekspert eksib. Teiste ekspertide arvamusel on samasugune tõendusjõud, olenemata sellest, kas eksperti määras kohus või nimetasid eksperti pooled. Kohtus võib esitada ja kohtuprotsessil võidakse arutada ühe poole algatusel koostatud aruandeid, teiste ekspertide arvamus, ning aruandeid, mille koostamisel ekspert ei ole järginud võistleva kohtumenetluse põhimõtet, kuid neil ei ole sama tõendusjõud kui aruannetel, mis on koostatud seda põhimõtet järgides.

b) Kohtuistung

Ekspertid ei pea osalema eelistungil. Nad peaksid osalema kohtuistungil, et vastata pärast aruande esitamist kohtu küsimustele. Eksperte kohtus ei risküsitleta.

■ Viimati uuendatud: 14/05/2024

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest.

Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.